

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/58/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1511219915
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1511219915.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Branislava Krála a JUDr. Dariny Kuchtovej v právnej veci žalobcu: CASH COLLECTORS SK, s.r.o., Mlynské Nivy č. 49, Bratislava, zast. advokátskou kanceláriou Havel, Holásek & Partners s.r.o., Mlynské Nivy č. 49, Bratislava proti žalovanej: H. O., G. P. W.. Č.. X, G., zast. advokátom JUDr. Romanom Juríkom, Jazerná ul. č. 19, Nové Zámky, o 2.105,79 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo 16. septembra 2015, č. k. 10C/73/2012- 427, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e .

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca proti žalovanej domáhal zaplata 2.105,79 eur s prísl. z titulu nesplateného úveru. Žalobcovi súd prvého stupňa uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania 0 eur a trovy právneho zastúpenia 1.765,95 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa vykonaný dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s. uzavrel so žalovanou dňa 28.08.2006 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX, súčasťou ktorej boli Všeobecné obchodné podmienky. Na základe tejto zmluvy poskytla Slovenská sporiteľňa, a. s. žalovanej úver vo výške 962,62 eur a žalovaná sa ho zaviazala splácať v splátkach po 26,75 eur mesačne, pričom prvú splátku bola povinná zaplatiť do 20.09.2006 a konečná splatnosť úveru bola stanovená dňom 20.08.2011. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola vo výške 24,95 % a úroky boli dojednané vo výške 18,40 %. V prípade porušenia podmienok splácania úveru boli dojednané úroky z omeškania z nesplatených splátok vo výške 26,40 % ročne. Žalovaná úver riadne nesplácala. Zmluvou o postúpení pohľadávok z 21.10.2010 Slovenská sporiteľňa, a. s. postúpila predmetnú pohľadávku spoločnosti Havel & Holásek, spol. s r. o. a táto spoločnosť ju zmluvou o postúpení pohľadávok z 01.12.2010 postúpila žalobcovi. Žalobca listom zo 04.07.2011 vyhlásil mimoriadnu splatnosť predmetného úveru v zmysle Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a. s. Žalovaná suma 2.199,61 eur pozostáva z istiny 1.917,62 eur (ktorej súčasťou sú splatné úroky a poplatky, keďže ide o kapitalizovanú istinu) a z úrokov z omeškania vyčíslených do 21.10.2010, t. j. do postúpenia pohľadávky, vo výške 281,99 eur. Po späťvzatí žaloby v časti úrokov z omeškania pokiaľ ide o sumu 93,82 eur predmetom konania zostala istina 1.917,62 eur a úroky z omeškania 188,17 eur. Súd prvého stupňa rozsudkom z 28.01.2013, č. k. 10C/73/2012- 188 žalobu zamietol z dôvodu premlčania čo do sumy 481,57 eur a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.436,05 eur s úrokmi z omeškania vo výške 188,17 eur, teda spolu sumu 1.624,22 eur. Okrem toho súd prvého stupňa priznal žalobcovi i úroky z omeškania z istiny 1.436,05 eur od 05.07.2011 do zaplata. Uvedený rozsudok súdu

prvého stupňa nadobudol právoplatnosť vo výroku, ktorým bola žaloba v časti 481,57 eur zamietnutá, keďže žalobca tento výrok spomenutého rozsudku nenapadol odvolaním. Predmetom konania tak zostala suma 1.624,22 eur pozostávajúca z istiny 1.436,05 eur a z úrokov z omeškania 188,17 eur. Ďalším rozsudkom zo 14.01.2015, č. k. 10C/73/2012-366 súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.504,82 eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Tento rozsudok napadla odvolaním iba žalovaná a odvolací súd uznesením z 19. mája 2015, č. k. 6Co/203/2015- 394 uvedený rozsudok zrušil vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. výrok uvedeného rozsudku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť. Predmetom konania tak zostala suma 1.504,82 eur pozostávajúca z istiny 1.316,65 eur a z úrokov z omeškania 188,17 eur. Z pôvodnej istiny 1.436,05 eur súd prvého stupňa odpočítal poplatok za vedenie účtu 1,99 eur x 60 splátok. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba nie je dôvodná. súd prvého stupňa poukázal na právny názor odvolacieho súdu vyjadrený v odôvodnení uznesenia z 19.05.2015, č. k. 6Co/203/2015-394. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: „Nie je možné postúpiť pohľadávku vo forme zmluvy o úvere, ktorá je viazaná na veriteľa. Slovenská sporiteľňa, a. s. nepostúpila len pohľadávku ako takú, ale samotný úver, nakoľko k vyhláseniu splatnosti nedošlo zo strany Slovenskej sporiteľne, ale zo strany CASH COLLECTORS SK, s.r.o., ako nebankového subjektu, ktorý nie je spôsobilý preberať na seba oprávnenia, ktoré podľa zákona prináležia iba banke. V inej situácii, keby Slovenská sporiteľňa, a. s. úver zosplatnila a previedla na inú osobu, prevádzala by už len pohľadávku vzniknutú z titulu Zmluvy o úvere, ale keďže CASH COLLECTORS SK, s.r.o., vydal oznam o mimoriadnom zosplatnení úveru a banka samotná k takémuto kroku nepristúpila, potom z toho logicky vyplýva, že postúpená nebola zosplatnená pohľadávka, ale zmluva o úvere samotná.“ Ďalej súd prvého stupňa poukázal na to, že z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Vzhľadom na tieto závery súd prvého stupňa zaujal stanovisko, že zmluva o postúpení pohľadávok z 21.10.2010 je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák. a neplatná je preto aj následná zmluva o postúpení pohľadávok z 01.12.2010. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobe vyhovie alebo aby ho zrušila vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že z textu ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. vyplýva, že ak existuje súhlas klienta s postúpením pohľadávky, toto ustanovenie sa na takýto zmluvný vzťah neaplikuje. V prejednávanej veci žalovaná s postúpením pohľadávky súhlasila, čo je zrejmé z čl. 19.16 Všeobecných obchodných podmienok. Ďalej žalobca v odvolaní poukázal na to, že ust. § 91 zák. č. 483/2001 Z.z. upravuje predmet bankového tajomstva a možnosti jeho vyzradenia štátnej moci, pričom v § 92 tohto zákona sa nachádzajú predpisy upravujúce, za akých okolností je banka povinná aj bez súhlasu klienta poskytnúť údaje na identifikáciu tohto klienta, údaje o čísle jeho účtu a údaje o platobnej operácii na základe písomnej žiadosti osobe, ktorá odovzdá banke alebo pobočke zahraničnej banky písomné vyhlásenie. Možno teda zhrnúť, že ust. § 92 zákona o bankách upravuje možnosti vyzradenia bankového tajomstva súkromnoprávnym subjektom za podmienok upravených v tomto ustanovení. Toto ustanovenie teda neupravuje možnosť postúpenia pohľadávky bankou.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ma dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd v odôvodnení zrušujúceho uznesenia z 19.05.2015, č. k. 6Co/203/2015- 394 uviedol: „Predmetný splátkový úver vo výške 29.000,- Sk (962,62 eur) poskytla žalovanej Slovenská sporiteľňa, a. s. na základe zmluvy z 28.08.2006. V zmysle tejto zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať dňa 20.08.2011. Pohľadávku z tohto úveru Slovenská sporiteľňa, a. s. postúpila advokátskej kancelárii Havel & Holásek, spol. s r. o. (právny zástupca žalobcu) zmluvou o postúpení pohľadávok z 21.10.2010. Z čl. 7.6 bod 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a. s. v prípade porušenia zmluvnej povinnosti zo strany dlžníka bola Slovenská sporiteľňa, a. s. oprávnená okrem iného vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť. Slovenská sporiteľňa, a. s. nevyužila ani jednu z týchto možností a pohľadávku teda postúpila spomenutej spoločnosti bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Táto skutočnosť je zrejmá z toho, že až žalobca (po tom, ako mu pohľadávku postúpila spoločnosť Havel & Holásek, spol. s r. o.) vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a to listom zo 04.07.2011 (č. l. 13). Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezankol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že by úver s úrokmi z neho vo výške 18,60 % ročne bol splatný. Splatnými sa do tej doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v

omeškaní. Z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. (zákon o bankách) vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a. s. postúpila zmluvou z 21.10.2010 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu advokátskej kancelárii Havel & Holásek, spol. s r. o., postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z.. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a. s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 21.10.2010 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák.. Vzhľadom na to v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má, je neplatnou aj zmluva z 01.12.2010, ktorou advokátska kancelária Havel & Holásek, spol. s r. o. postúpila predmetnú pohľadávku žalobcovi. Žalobcovi preto v spore chýba aktívna vecná legitímácia. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podradiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca zrejme nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru.“

Odvolací súd na tomto právnom názore trvá a súd prvého stupňa postupoval v jeho intenciách. Žalobca odvolanie založil na argumentácii, že ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. neupravuje možnosť postúpenia pohľadávky bankou, ale upravuje možnosť vyzradiť bankové tajomstvo pri postúpení pohľadávky bankou. S týmto názorom odvolací súd nesúhlasí. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na predchádzajúci odsek odôvodnenia tohto rozsudku a najmä na to, že aj z dôvodovej správy k ust. § 92 ods. 8 (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) vyplýva, že banka môže postúpiť pohľadávku inému subjektu iba v rozsahu zodpovedajúcom nesplácanému (rozumej splatnému) dlhu. Banka teda nemôže postúpiť inému subjektu iba samotnú pohľadávku z úveru bez ohľadu na splatnosť úveru, ale môže postúpiť inému subjektu iba nesplácaný dlh, t. j. tú časť úveru, ktorú pred postúpením zosplánila, resp. ktorá sa stala splatnou a ktorú dlžník nesplánil.

Okrem toho, v konaní bolo preukázané, že mimoriadnu splatnosť predmetného úveru nevyhlásil pôvodný veriteľ (Slovenská sporiteľňa, a. s.), ale až žalobca listom zo 04.07.2011, teda až po tom, ako mu predmetnú pohľadávku postúpila spoločnosť Havel & Holásek, spol. s r. o. Žalobca však nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je úkonom, ktorý možno podradiť pod pojem spravovanie úveru. Žalobca preto nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru a navyše podľa Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a. s.. Pokiaľ tak urobil, tento jeho úkon nemohol vyvolať žiadne následky, teda nemohol spôsobiť splatnosť predmetného úveru. Inými slovami, aj keby boli zmluvy o postúpení predmetnej pohľadávky z 21.10.2010, resp. z 01.12.2010 platnými právnymi úkonmi, predmetný úver sa nestal splatným a žalobu by bolo treba aj v tomto prípade zamietnuť.

Z toho vyplýva, že napadnutý rozsudok je vecne správny a preto ho odvolací súd potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1, v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.